

Mythologia, Venise, 1567 - IV, 08 : De Endymione

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Venise, 1567 - X \[38\] : De Atlante & Endymione](#)

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre IV

[Mythologia, Francfort, 1581 - IV, 08 : De Endymione](#) est une version augmentée de ce document

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre IV

[Mythologie, Paris, 1627 - IV, 09 : D'Endymion](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre IV

[Mythologie, Lyon, 1612 - IV, 08 : D'Endymion](#) est une transformation de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la notice Équipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Présentation du document

Publication Venise, Comin da Trino, 1567

Exemplaire Munich (Allemagne), Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ) , Res/4 Ant. 50

Formatin-4

Langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Pagination 105v°-106r°

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques, historiques et religieuses [Endymion](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 30/04/2018 Dernière modification le 25/11/2024

Mythologiæ

cissimi astronomi, qui ad perpetuam sui memoriam nomina suorum filiorum astris indidit, quod & alii plerique fecerunt, & Conon Ptolemæi tempore Comam vocavit Berenices. Proclus in commentariis, quos in Opera & Dies Hesiodi scripsit, omnium sphaerarum animas, viresque diuinas, illas esse scripsit, quæ Pleiades vocantur: ut Celeno Saturni sit anima, Sterope sphaeræ Iouis, Merope Martis, Electra solis, Alcyone Veneris, Maia Mercurii, Taygete Iunæ; quarum alix cum suis planetis, alix cum aliis Diis rem habuisse dicuntur, quod Ouid. indicauit lib. 4. Fastorum;

10

Pleiades incipient humeros releuare paternos,
 Quæ septem dici, sex tamen esse solent.
 Seu quod in amplexus sex hinc venere Deorum,
 Nam Steropeu Marti concubuisse ferunt.
 Neptuno Alcyonen, & te formosa Celeno.
 Maiam, atq; Electram, Taygetenq; Ioui.
 Septima mortali Merope tibi silyphe nupsit.
 Penitet: & facti sola pudore latet.

Cætera multa, quæ de his fabulantur antiqui, prætermittenda censeo in præsentia, quia ad hanc partem suscepti negotii non attinent. Nunc de Endymione dicemus.

20

De Endymione.

Cap. VIII.

Endymion autem fuit Aethlii filius & Calices. Hic ut scribit Pausanias in prioribus Eliacis, a Luna fuit amatus, ex qua filias quinquaginta suscepisse fabulantur, cum tamen alii tres tantum filios inquam, Pronem, Epenum, ac Aetolum; filiam Eurydicen ex Asterodia, vel Chromia, vel Hyperippe illum suscepisse. Habuit filiam præterea Pisam, quæ Pise Olympææ nomen dedit. Huic alium filium, addidit Isacius cum ita scribat;

30

Alii dicunt quod Phethir filius fuit Endymionis. Huc aiunt Iouis fuisse nepotem, quippe cum Aethlius Iouis & Protogeniæ fuisset filius; qui munus id a Ioue obtinuit, ut vitæ mortisque sibi esset arbiter, ut traditum est ab Hesiodo, Acæsilao, Pisandro, Pherecyde, & Nicandro in secundo rerum Aetolicarum, & ut scripsit Theopompus in Epopæis. Fertur præterea Iupiter illum in cælum accepisse; quem, cum Iunonem, vitare conatus esset, deceptum ab Idolo oblato ad inferos detrusit. Fuetunt qui dicant Endymionem fuisse Elidis Regem, atque ob iustitiam in Deorum numerum relatum, mox impetrasse a Ioue ut perpetuo dormiret, quem alii Spartanum, alii Eleum esse crediderunt. Fama est hunc in Latmo Carix monte in anτρο quodam versari solitum, vbi ciuitas erat Heracles, ut scripsit Nicander in secundo Europæ. Dicunt Lunam in illud antrum venisse solitam, & cum Endymione congregi, quod ita attigit Ouid. in Epistola Leandri;

40

Non sinit Endymion te pectoris esse seueri.
 Fac subiant animo Latmia saxa tuo.

Cicero tamen lib. primo Tusculanarum Disputationum perpetuo dormientem Endymionem in Latmo Carix monte a Luna adamatum dicit sola oscula Lunæ accepisse, neq; vnquam exspectum fuisse, cum ita scribat; Endymion verò, si fabulas audire volumus, nescio quando in Latmo obdormiuit, qui mons est Carix, nondum opinor exspectus. Num igitur cum curare censeat,

centes, cum luna laboraret, a qua confopitus putatur, ut eum dormientem oscularetur? quod ipsum scripsit etiā Lucianus in dialogo Veneris & Lunę. Theocritus felicem putavit Endymionē, quia semper dormitet, neque vllas sentiret molestias, cum ita scribat in tertia Aeglog.

Ἐνδύμιον ἰδὼν ἔπειτα τῆς Ἑρμιόνης ἢ ἄλλου ἰαίου

Ἐστύχαιον

Inideo dulci somno, semperque grauo
Endymioni.

Atque tot ferē sunt de Endymione fabulose ab antiquis tradita. Nunc quę causa horum fingendorum fuerit, inuestigemus. Atque primum scire conuenit multa antiquos ad illustrium virorum perpetuam memoriam conuinxisse, quę postea fabulosis ornamentis vestita ad humanę vitę utilitatem & eruditionem fuerunt informata. Sic illa, quę dicta sunt de Endymione, ad perpetuam eius viri memoriam ab antiquis poetis fuerunt hęc. Qui verō magis historice rem explicarunt, dicunt Endymionem dictum fuisse in eo monte perpetuō dormire, & a Luna amari; quia cum dormiret per diem, per noctem, quo tempore ferę exire solent de suis latebris, ad lunę lumen venaretur; neque vnquam per diem videbatur. Alii dicunt primum Endymionem rerum sublimium speculationem inuenisse, cui rei fabulę locum dedit luna ob tam varias luminis formas & mutationes, cum de illa præcipue cognoscenda esset sollicitus; qui cum noctu his considerationibus esset intentus, somno non fruebatur, at dormiebat per diem. Hic prior, ut testatur Lucianus in Astrologia, lunę rationem mortalibus ostēdit, sicuti Phaethon deprehendit solis cursum: quę causa extitit cur luna illum amasse dicta sit, ut testatur Pinius in lib. secundo. Non desuerunt tamen qui Endymionem hominem segnem, ac somno desidieque deditum fuisse putarint, vnde in illos qui sunt huiusmodi conuenit id dictum: somnus Endymionis: in illos enim conuenit, qui negligenter adeo aliquid faciunt, ut dormire videantur. Neque mirum videri debet Endymionem virum Astronomię peritum, & in considerandis stellarum cursibus diligentissimum, ab illis segnem & voluptarium fuisse creditum: cum etiam Aeneas, quem nonnulli tantopere extollunt laudibus, ut bibax & gloriosus & iactabundus ab Apolline carpatur apud Homerum in lib. vigesimo Iliadis;

Αἰνῶν τριμῶν βουλομένη, πῶτις ἀπυλάει,

ταῖς, τριμῶν βασιλεύσει, ἄπειτα χυθίνας τέλει.

Aenea Troum ductor, quo grandia facta,

Quę Reges inter, repletaq; pocula lætus

Pollicitus fueras?

Quę res forte causa fuit cur Aeneas Veneris & Anchisę filius creditus sit. Me tamen non præterit alios fuisse, qui pastorem fuisse Endymionem putarint, qui nocturnis pascuis delectaretur, cum alii pastores clausos greges in stabulis haberent; atque cum huius greges magnopere pinguescerent, fabulę datus est locus, quę Luna eius amore capta illud Endymionis gregibus donaret. Hunc mortuum esse & sepultum apud se testari sunt Elei, qui insigne sepulchrū illi erexerūt. Nihil aliud autē p hęc significatur, quā diligentiam omnibus in rebus esse vtilē, cū maxime Dei auxiliū iis præcipue præsto esse soleat, qui & ipsi non sint desides, & illud suppliciter implorauerint. Nā certe quę Deus nō fauet desidie. At Endymione relicto de Fortuna dicamus.

Dd 3 De